

ITALIA

Ammatillinen oppilaitos, Milano

18.1-11.2.2013

Maaseutuopiston Perhon yksikön erityisopettaja

Olin työssäoppimassa italialaisessa ammatillisessa oppilaitoksessa. Työ oli Job shadowingia, koska kielen vuoksi on hankala tehdä erityisopettajatyötä. Kouluvuosi Italiassa on jaettu kahteen tai kolmeen lukukauteen, jokainen maakunta päättää itse kouluvuoden jaottelun. Joissain kouluissa koulua käydään kuutena päivänä viikossa maanantaista lauantaihin. Koulupäivä loppuu tavallisesti iltapäivällä noin kahden aikoihin. Kaikille pakollisia aineita ovat italiankieli, historia, maantiede ja matematiikka. Lukiotason opiskelu Italiassa on hyvin akateemispainoitteista ja valmistaa yliopisto-opintoja varten.

Toisen asteen koulutus aloitetaan keskikoululla (scuola secondaria di primo grado/scuola media) noin yksitoistavuotiaana. Sitä seuraa toisen asteen koulutuksen toinen vaihe, joka jakautuu kolmeen vaihtoehtoiseen koulutukseen:

1. Lyseot (Liceo), joita on muun muassa klassisia, luonnontieteellisiä ja kielipainotteisia, tähtäävät yliopisto-opintoihin.
2. Tekniset instituutit (Istituto tecnico) puolestaan painottuvat teknillis-kaupallisille aloille.
3. Kolmannen vaihtoehdon muodostavat ammatti-instituutit

Ammatillisen pätevyyden voi hankkia myös koulutussopimuksen tai oppisopimuksen kautta, joka kestää enintään 24 kuukautta. Sopimuksen tarkoituksena on palkata työntekijä pysyvästi yritykseen koulutussopimusajan jälkeen ja siten oppisopimusta pidetään siis eräänlaisena työsopimuksena.

Italialainen koulujärjestelmä:

Alle 3-vuotiaat	Päiväkoti (Nidi d'infanzia)
3-6 -vuotiaat	Esikoulu (Scuola materna)
6-10 -vuotiaat	Ala-aste (Scuola elementare)
11-14 -vuotiaat	Ylä-aste (Scuola media)
15-19 -vuotiaat	Toisen asteen koulut (Scuola secondaria di II grado) klassiset lukiot tiedelukiot tekniset koulut ammattikoulut
yli 19-vuotiaat	Yliopisto (Universita)

Työssäoppimisjaksoni tein erityisopettajia seuraamalla toisen asteen teknillisessä ammattikoulussa. Koulussa on 950 opiskelijaa, joista tukea saavaa opiskelijaa on 48. Opettajia on koulussa yhteensä noin 100. Yleensä koulut Milanossa olivat isoja, 500 - yli 1000 opiskelijaa. Koulut olivat isoja, kivirakenteisia, jotkut entisiä mielisairaaloita. (Italiassa mielisairaalat on lakkautettu 1978.) Suomessa koulut ovat viihtyisämpiä kuin Italiassa, meillä on ehkä enemmän panostettu sisustamiseen. Esim. Italiassa useimpien koulujen ikkunoissa ei ollut verhoja. Siistijöille on koulun joka kerroksen käytävien päässä pöytä, jossa he välillä istuivat ja pitivät järjestystä ja valvontaa yllä.

Italiassa opettajien palkka on 1367 e/kk ja se on sama kaikille, ei ole erikseen erityisopettajaa. Erityistä tukea tarvitsevilla opiskelijalla pitää olla lääkärien ja neurologien diagnoosit, ennen kuin hän saa tukea.

Opetustavat ja -tyyli ovat samanlaisia kuin meillä, paitsi opiskelijat nousevat seisomaan kun opettaja/vieras astuu luokkaan. Toisilla tunneilla opiskelijat hälsivät enemmän kuin toisilla. Atto-aineissa tärkeitä ovat Italian kirjallisuus, runous ja taiteet, runoilijat ja kirjailijat sekä heidän elämänsä ja teoksensa. Kaikissa ammatillisissa kouluissa atto-aineita on ensin, Italian kieltä ja kulttuuria, matematiikkaa, englantia, fysiikkaa, kemiaa jne. Oppilaat perehtyvät perin pohjin Italialaiseen kouluun ja kulttuuriin kolmen vuoden ajan, kaksi viimeistä vuotta on ammatillisia opintoja. Koulu pitää syyskuussa testin, sen läpäisseet pääsevät seuraavalle vuosikurssille.

Kouluissa ei ollut järjestettyä kouluruokailua vaan oppilaat ja opettajat ottivat omat eväät tai ostivat koulun kanttiinista sämpylän tai pizzan itselleen. Opettajilla ei myöskään ollut kahvihuonetta vaan he ostivat koulun automaatista tai viereisestä kafeteriasta itselleen kahvin. Italialainen ruokailurytmi: aamuisin juotiin kahvia ja jotain makeaa, pieni lounas 11-13 välillä ja päivällinen 19-21 välillä.

Koulun rehtori ja erityisopettaja olivat ystävällisiä ja kertoivat minulle auliisti Italian kouluelämästä ja erityisopetuksesta. Italiassa ei erityisopettaja nimitystä käytetä vaan kaikki ovat opettajia, puhutaan vain erityistä tukea saavasta oppilaasta. Opettajan keskimääräinen viikkotuntityöaika oli 22 tuntia. Koulussa oli kolme opettajaa, jotka olivat erityistä tukea tarvitsevan oppilaan rinnalla. He tulivat kakkosopettajaksi sovituille tunneille tai joskus he ottivat oppilaan mukanaan tukiluokkaan ja antoivat yksilöopetusta. Opettajan osa toimenkuvasta on, kuten meillä, henkilökohtainen avustaja. Lisäesimerkki ”erityisopettajan” työstä: opettaja tekee tukea saavalle oppilaalle esim. vaikka kemiasta, 30-sivuisen materiaalin, työstää sen viisisivuiseksi selkokieliseksi tekstiksi ja antaa sen oppilaalle.

Asuin neljän nunnan ylläpitämässä nunnaluostarissa, jossa asui parikymmentä muuta opettajaa. Vuokra oli reilut 500 e/kk, sisälsi asumisen+ ruokailut. Miehiä ei taloon saanut tuoda ja kotiintuloaika oli iltaisin klo 22.00. Nunnat olivat ystävällisiä ja tekivät maukasta ruokaa meille.

Eräs tutustumisen kohde oli maatalousoppilaitos Limbiatessa. Koulu on entinen mielisairaala Napoleonin ajalta ja esimerkiksi luokkahuoneiden kattoja komisti komeat maalaukset.

Puhuin yleensä englantia ja myös vähän italiaa tarvittaessa. Työssäoppimisjakson aikana sain osallistua oppitunneille ja seurata opetusta sekä kulkea erityisopettajan mukana. Tutustuin myös eriasteisiin kouluihin. Vaihdossa pääsin hyvin perehtymään italialaiseen kulttuuriin, koulumaailmaan ja erityisopetukseen.